

ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ НАВЧАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

МУЛЬТИМЕДІЯ-ІНТЕРНЕТ ЕНЦИКЛОПЕДІЯ
«ШЕКСПІР ТА ЙОГО ТВОРЧІСТЬ КРІЗЬ ПРИЗМУ ЕПОХИ ВІДРОДЖЕННЯ»

Співаковська-Ванденберг Е.О.

Анотація. Описані структура і педагогічні можливості мультимедія-інтернет енциклопедії про творчість і діяльність Шекспіра. Енциклопедія розроблена за участю автора статті у Херсонському державному університеті і призначена для використання учнями та студентами в процесі вивчення зарубіжної літератури.

Ключові слова. Мультимедій-інтернет енциклопедія, творчість Шекспіра, Епоха Відродження, сайт Херсонського державного університету.

☆ ☆ ☆

Учиннішній час є різні способи і методи використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі вивчення зарубіжної літератури. На нашу думку, особливе значення мають електронні енциклопедії, і перш за все, мультимедія-інтернет енциклопедії. Однією з таких енциклопедій є «Шекспір та його творчість крізь призму епохи Відродження», яка розміщена на сайті www.ksu.ks.ua.

Перевагами запропонованої енциклопедії є дуже прості вимоги до користувача, які обмежуються початковим рівнем володіння комп’ютером, та вмінням користуватися браузером, встановленим на цьому комп’ютері. Вимоги до браузерів, що підтримують роботу з Web-мультимелією енциклопедією, такі:

- Internet Explorer 6 або вище;
 - Opera 8 або вище;
 - Mozilla Firefox 2 або вище.

До сервера вимоги такі:

- PHP 5 або вище;
- MySQL 5 або вище;
- Apache 1.3 або вище.

Перенесення системи відбувається завантаженням на сервер каталогу `www\denwer` та імпортом БД через SQL. До того ж, даний програмний продукт може бути отриманий як через Інтернет, так і на компакт-диску.

Для забезпечення та організації спільного процесу створення, редагування й управління текстовими та мультимедія документами використовується система CMS (Content management system).

Загалом, принципи взаємодії користувача мало чим відрізняються від таких принципів у інших системах веб-підтримки процесу навчання. З боку клієнта виступає користувач, з боку сервера — CMS, що взаємодіє з базою даних. Контент-менеджером є викладач, який може змінювати вміст енциклопедії, коригувати тексти лекцій тощо. Адміністратор сайту слідкує за правильністю виконання команд сайтом, за його роботою. Схема взаємодії між клієнтом і сервером представлена на рис. 1.

Мультимедія-інтернет енциклопедія «Шекспір та його творчість крізь призму епохи Відродження» містить досить великий обсяг інформації, і для її ефективного використання та зручної навігації створена система меню. Використовуючи меню, можна оцінити структуру матеріалу і швидко знайти потрібний розділ.

Мультимедія-курс містить такі компоненти:

- навчальний текст;
 - система контролю знань;
 - термінологічний словник (глосарій);
 - графічні зображення;
 - відеофрагменти.

Рис. 1

Навчальний текст подано у вигляді лекцій, доступних як за допомогою посилань з програми курсу, так і з головного меню. Для того щоб одержати повний доступ до всіх матеріалів, тестів та кросвордів, які розміщені на веб-сайті, користувач повинен пройти персоніфікацію, яка полягає в його реєстрації на сайті. Після введення необхідних даних, користувач отримує лист-повідомлення, про те, що він вже авторизований і може скористатися своїми логіном і паролем для перегляду матеріалів сайту. До реєстрації користувачу доступний лише розділ **Допомога** (рис. 2). У цьому розділі повністю описано порядок реєстрації та використання розділів мультимедіа-енциклопедії для полегшення і прискорення процесу реєстрації.

Зареєструвавшись, користувач отримує повний доступ до всієї інформації, що є в енциклопедії. Уся інформація міститься у розділах, які представлені в лівій частині екрану. Система навігації (рис. 3) розроблена так, щоб надавати максимально зручний доступ до всіх ресурсів, представлених у енциклопедії.

Користувачу доступні такі розділи:

ЕЛЕКТРОННІ ЗАСОБИ НАВЧАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

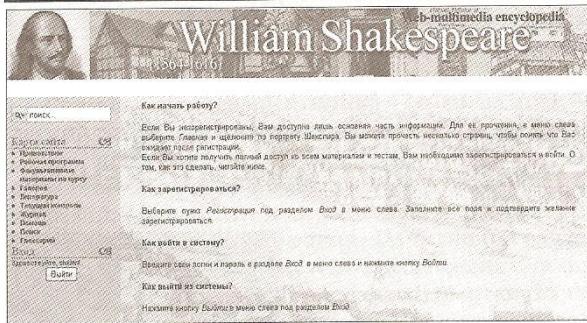

Рис. 2

1. Вітання е стартовою вітальною сторінкою мультимедія-енциклопедії.

2. У робочій програмі міститься програма курсу, навчально-тематичний план та вступне слово. Вступне слово є передмовою до курсу, яку корисно переглянути кожному користувачеві. Навчально-тематичний план є переліком стислих тем планових занять, а програма курсу більш детально розкриває теми, визначені навчально-тематичним планом.

3. Лекційні матеріали є таким розділом, де можна знайти посилання на всі програмні лекції курсу (до матеріалу лекцій можна легко перейти також і з програми курсу). Користувачу достатньо клапнути мишкою на темі лекції у робочій програмі або в меню користувача, і перед ним розкриється лекційний матеріал.

4. Розділ Галерея складається з двох підрозділів: Відеофрагменти та Живопис (рис. 4). У підрозділі Відеофрагменти Вам доступні дві теми: одна з фрагментами відеоматеріалів з теми Відродження, а інша — з фрагментами екранізацій творів Шекспіра. Підрозділ Живопис містить картини найвідоміших митців епохи Відродження, які можна проглянути як за допомогою плесера, так і кожну роздивитися окремо, виділивши її курсором мишкою і клапнувши на ній.

5. Розділ Контрольні завдання містить добірку тестів із кожної пройденої теми (тести згруповані

Рис. 3

так, щоб перевірити знання кожної лекції окремо) та теку з творчими завданнями (кросворди та інші завдання на розвиток креативного мислення з кожної пройденої теми). Можливість тестування реалізована за допомогою компоненту MadBlanks, усі запитання представлені на одній сторінці, є різні типи запитань, в кінці користувачу пред'являється інформація про те, наскільки успішно він пройшов тест та проводиться робота над помилками. Щодо творчих завдань, цікавою деталлю є те, що під час розгадування кросвордів у користувача є можливість працювати з кросвордом на різних рівнях: він може заповнити все самостійно, може відкрити окремі букви або будь-яке слово повністю, або відкрити букви у невідомому йому слові по одній, а може відкрити все слово повністю, що, звичайно відобразиться у Журналі зменшенням кількості балів, отриманих за розгаданий кросворд. Якщо користувач взагалі не знає відповідей на кросворд, він може обрати функцію виведення правильної відповіді, що також передбачено. Приклад кросворда наведено на рис. 5.

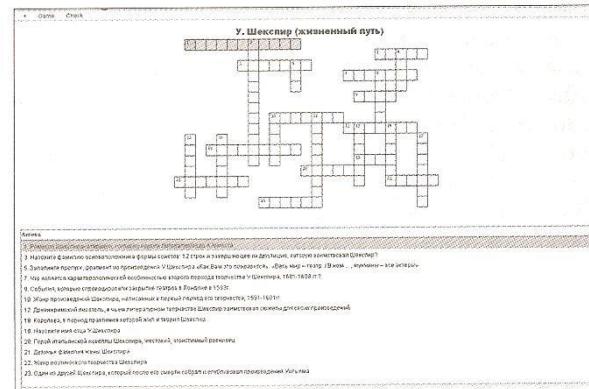

Рис. 5. Кросворд з теми «У. Шекспір (Життєвий шлях)»

Усі завдання можуть використовуватися у двох режимах: режим контролю і самоконтролю. Якщо завдання виконуються у режимі контролю, то результати стають доступними викладачу. Якщо ж у режимі самоконтролю, то студент може переглянути свої результати і залишити їх конфіденційними, адже ні інші користувачі-студенти, ні викладачі не мають права переглядати таку інформацію у даному режимі. Перевагою самоконтролю є те, що він дає можливість студентам закріпити знання з певної теми та не боятись у цей момент оцінки викладача.

6. Розділ Додаткова література містить повні варіанти великої кількості книг та матеріалів, використаних для підготовки лекцій, та інші цікаві відомості, представлені в різноманітній формі. Але найчастіше це статті та книжки відомих літературознавців, які спеціалізуються з певної тематики, розкритої у кожної лекції.

7. У Журналі відображаються реєстраційні записи всіх студентів, які проходили перевірку знань, час початку та закінчення перевірки, кількість правильних відповідей та отриманий бал, щоб викладач міг легко простежити прогрес кожного учня у дина-

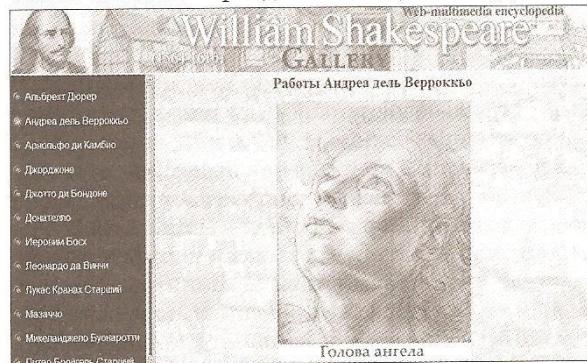

Рис. 4

ЕЛЕКТРОННІ ЗАСОБИ НАВЧАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

міці його розвитку. Приклад вмісту журналу наведено на рис. 6. Відмітки про проходження тестів автоматично зберігаються у журналі, і користувач, як і викладач, будь-коли може подивитись на кількість складених тестів. Але користувачу, який зареєструвався в системі з правами студента, у Журналі доступний лише самоконтроль з власними результатами виконаних завдань. А користувач, який має права викладача, може переглянути результати всіх студентів свого курсу.

The screenshot shows a table titled 'Журнал' (Journal) with columns 'Даты' (Dates), 'Категория' (Category), and 'Оценка' (Grade). The data includes:

Даты	Категория	Оценка
2008-03-31 12:02:01	Физиология	93
2008-03-31 12:17:07	Физиология	93
2008-04-01 08:46:19	Физиология	93
2008-04-01 16:31:29	Физиология	93
2008-04-27 03:31:06	Физиология	93
2008-04-27 11:05:51	Физиология	93
2008-04-27 11:41:48	Физиология	93
2008-05-01 08:26:29	Физиология	93
2008-05-03 07:59:27	Физиология	93
2008-05-03 08:45:07	Физиология	93
2008-05-03 10:27:27	Физиология	93
2008-05-10 10:49:39	Физиология	93
2008-05-11 08:37	Физиология	93

Рис. 6

8. Глосарій (термінологічний словник) призначений для легкого та зручного пошуку визначенів найбільш поширеніх понять, що використовуються в літературі та літературознавстві доби Відродження. Приклад сторінки глосарію наведено на рис. 7. Окрім того, студенти, які бажають повторити матеріал курсу, можуть зробити це швидше й ефективніше, повторивши літературознавчі терміни, використані у матеріалі курсу.

The screenshot shows a table titled 'ГЛОССАРІЙ' (GLOSSARY) with columns 'A', 'B', 'C', 'D', 'E', 'F', 'G', 'H', 'І', 'К', 'Л', 'М', 'Н', 'О', 'Р', 'С', 'Т', 'У', 'Ф', 'Х', 'Ч', 'ЧІ', 'ЧІІ'. The data includes:

A	B	C	D	E	F	G	І	К	Л	М	Н	О	Р	С	Т	У	Ф	Х	Ч	ЧІ	ЧІІ
АВТОБІОГРАФІЯ	БІОГРАФІЧНІ ДОДАКУВАННЯ	ВІДЕО
ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО
ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО
ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО	ВІДЕО

Рис. 7

9. Пошук по сайту є додатковою корисністю можливістю і цей ресурс був спеціально розроблений, щоб допомогти користувачу якомога швидше знайти необхідну йому інформацію. Наприклад, якщо Ви забули або не знаєте значення певного терміну, його визначення можна знайти за допомогою даної опції пошуку. Пошук певного терміну або слова можна виконувати як вручну, так і за допомогою алфавіту, який знаходитьсь у верхній частині вікна. Щоб знайти будь-який термін вручну, необхідно скористатися пошуковою панеллю, куди треба ввести потрібне слово і натиснути клавішу **Enter**, або проглядати увесь зміст глосарію в алфавітному порядку, шукаючи це слово.

Хочеться підкреслити, що цінною особливістю нашої енциклопедії є легкість у її використанні, що

є досить важливим фактором, адже більшість викладачів не використовують інформаційно-комунікаційні технології у навчальному процесі саме через недостатній рівень володіння ними. Дружній користувачу інтерфейс мультимедія-інтернет енциклопедії «Шекспір та його творчість крізь призму епохи Відродження» надає можливість працювати з енциклопедією навіть гуманітаріям, які не мають жодного уявлення, як працювати у будь-якому програмному середовищі і потребує лише навичок роботи з персональним комп’ютером на рівні користувача. А це, у свою чергу, сприяє більшому поширенню використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні та, відповідно, тягне за собою низку позитивних наслідків, як-то: підвищення рівня вмотивованості студентів, напрацювання у студентів навичок роботи в сучасному інформаційному середовищі, розвиток у них навичок самостійної роботи та пошуку необхідного матеріалу тощо. Окремим позитивним моментом є той факт, що саме з появою інформаційно-комунікаційних технологій та їх ширшим використанням у навчальному процесі з’явилася реальна можливість організації особистісно-орієнтованого навчання. Тобто, забезпечується індивідуальний підхід до студента, адже кожен отримує можливість працювати з навчальним матеріалом у зручний йому час. Отже, кожний студент отримує змогу навчатися у своєму власному темпі, не відчуваючи жодного психологічного дискомфорту.

Отже, використання інформаційно-комунікаційних технологій є пріоритетним напрямком сучасного навчання як такий, що допомагає студентам навчитися використовувати здобуті знання на практиці, навчає їх самостійного пошуку потрібної інформації та стимулює до самовдосконалення у професійній сфері. Адже саме ці навички та якості є нині найголовнішими ознаками Професіонала з великої літери.

* * *

Спиваковская-Ванденберг Е.А. Мультимедія-інтернет енциклопедія «Шекспір та його творчство сквозь призму епохи Відродження»

Аннотация. Описана структура и педагогические возможности мультимедиа-интернет энциклопедии о творчестве и деятельности Шекспира. Энциклопедия разработана при участии автора статьи в Херсонском государственном университете и предназначена для использования учениками и студентами в процессе изучения зарубежной литературы.

Ключевые слова. Мультимедиа-интернет энциклопедия, творчество Шекспира, эпоха Возрождения, сайт Херсонского государственного университета.

Література

1. Спиваковський О.В. Про вплив інформаційних технологій на технології освіти // Комп’ютерно-орієнтовані системи навчання: Зб. наук. праць. — К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова. — Вип. 4. — Київ, 2001. — С. 3–11.
2. Смирнова-Трибульська Є., Копочек Р., Вілльманн Д. Теоретичні і практичні аспекти використання в освіті засобів Open Source / Комп’ютерно-орієнтовані системи навчання. — К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2006. — Серія 2, №11 (4). — С. 13–24.
3. Інтернет-сайт Міністерства освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua>.